

בש"פ 842/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 842/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה שניה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996-ת"פ 36384-02-18 - בית המשפט
המחוזי בירושלים

תאריך הישיבה: ז' באדר א התשע"ט (12.2.2019)

בשם המבקשת: עו"ד נורית הרצמן
בשם המשיב: עו"ד נעמה שגיא-רייכמן

החלטה

בקשה שניה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק). הארכת המעצר מתבקשת החל מיום 14.2.2019 לתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 36384-02-18 המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

1. המשיב מואשם בביצוע מעשים מגונים בשני קטינים מתחת לגיל 16 תוך הפרה של צו פיקוח עברייני מין. עיקרי

השתלשלות ההליכים בעניינו של המשיב תוארו בהחלטתי שניתנה במסגרת הבקשה הראשונה להארכת המעצר (בש"פ 7973/18 מיום 18.11.2018) ולא אחזור על הדברים. אתמצת ואזכיר כי כתב אישום מתוקן נגד המשיב הוגש בחודש פברואר 2018, אך המענה לו נדחה מספר פעמים כמפורט בהחלטה הקודמת וניתן רק ביום 2.10.2018. במסגרת הליך המעצר שוחרר המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני ונקבע כי הוא ישולב במסגרת טיפולית, אך ביום 1.6.2018 מצא בית משפט זה כי אין לתת בו אמון והורה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים.

2. מהלך המשפט מאז הוארך מעצרו של המשיב (בהארכה הראשונה) היה כדלקמן: פרשת התביעה היתה אמורה להתחיל ביום 27.11.2018 בשמיעת עדותם של המתלונן באישום הראשון (להלן: המתלונן) ושל חוקר הילדים שחקר אותו (להלן: חוקר הילדים). במועד זה העיד המתלונן בחקירה ראשית כשהמשיב נמצא בחדר אחר וצופה בו באמצעות טלוויזיה במעגל סגור. עדות המתלונן התארכה עקב קשיים טכניים הקשורים במתן העדות בדרך זו, וחקירתו הנגדית נקבעה ליום 1.1.2019. במועד זה לא הסתיימה חקירתו הנגדית של המתלונן ובשים לב לשעה בה הסתיימה הדיון ולעייפות המתלונן, קבע בית המשפט את המשך החקירה ליום 10.1.2019. כן נקבעו שלושה מועדים נוספים במהלך חודש ינואר 2019. ב"כ המשיב הודיעה בבוקר הדיון כי לא תוכל להתייצב מסיבות רפואיות, ובית המשפט דחה את העדות ליום 17.1.2019, כשגם דיון זה נדחה בסופו של דבר מבעוד מועד בשל אילוצי מזג האוויר. חקירתו הנגדית של המתלונן הושלמה ביום 24.1.2019, אז גם העלה בית המשפט הצעה כי יערך למתלונן מסדר זיהוי.

במהלך הדיון שהתקיים לפניי עדכנה המבקשת כי התקיימו עוד שלוש ישיבות הוכחות, במהלכן נשמעו עדויות הוריו של המתלונן וחוקרת הילדים שחקרה את המתלונן באישום השני. שלוש ישיבות נוספות קבועות לחודשים מרץ ואפריל 2019, וישיבה נוספת קבועה לתחילת חודש יולי 2019.

3. בבקשה להארכת המעצר טוענת המבקשת כי נשקפת מהמשיב מסוכנות גבוהה הנלמדת מהעבירות המיוחסות לו ומנסיבות ביצוען, שכן המשיב חזר לסורו וביצע את העבירות תוך שהוא מפר צו פיקוח עברייני מין. המשיב גם ריצה בעבר מאסר בגין הפרת צו פיקוח ועומד לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה. לטענת המבקשת, בהעדר אפשרות להידרש לחלופת מעצר בעניינו, אין מנוס מלהורות על המשך מעצרו. אשר להתקדמות ההליך המשפטי נטען כי המבקשת ערה לעיכובים שחלו בשלבים הקודמים של ההליך, בעיקר בשל אילוצים של ב"כ המשיב. עם זאת, בתקופת ההארכה חלה התקדמות בשמיעת הראיות, למרות ביטולם של שני מועדי הוכחות.

4. במהלך הדיון הודיעה ב"כ המבקשת כי במסגרת פרשת התביעה צפויים להישמע חוקר הילדים שחקר את המתלונן ושבעה עדים נוספים. עוד התברר כי בפני לבית המשפט המחוזי הוגשה בקשת המבקשת להקדים את מועד עדותו של חוקר הילדים, מכיוון שהלה צפוי לצאת לחופשה ממושכת ולהעדר מהארץ החל מיום 1.3.2019 וככל הנראה עד לחודש ספטמבר 2019.

5. ב"כ המשיב טענה מנגד כי אין להורות על הארכת המעצר. לשיטתה, הימשכות ההליך אינה רובצת לפתחה אלא נובעת מהתנהלותה של התביעה. כמו כן, במהלך החקירה הנגדית של המתלונן התעורר ספק בשאלת זיהויו של המשיב, והצעת בית המשפט לערוך מסדר זיהוי בעיצומן של ההוכחות מצביעה על כרסום משמעותי בראיות. בשים לב לכך שמדובר בעבירות מין שאינן ברף הגבוה ולא קיים חשש לשיבוש מהלכי משפט או להימלטות, סבורה ב"כ המשיב כי נקודת האיזון בעניינו השתנתה. משכך מבקשת ב"כ המשיב כי אורה על המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני בחלופה

שהומלצה בעבר על ידי שירות המבחן, או לחלופין שיוגש תסקיר עדכני שיבחן את מסוכנותו של המשיב והאפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

דין והכרעה

6. בחנתי היטב את טענות הצדדים ועיינתי בפרוטוקולי הדיונים שהועברו לידי. כבר בפתח הדברים אומר כי דעתי אינה נוחה ממצב הדברים שנגלה לעיני. בהחלטתי בהארכת המעצר הקודמת הבעתי את הערכתי כי משנקבע מועד לתחילת ההוכחות יעלה ההליך על דרך המלך ואף ציינתי כי טוב יעשה בית המשפט אם יפעל לקידומו ולסיומו במסגרת ההארכה הראשונה. לא כך אירע ועל כך יש להצר.

התקשיתי שלא לתמוה על פשר ההתנהלות הלא שגרתית במקרה שלפניי. עדותו של המתלונן, קטין כבן 14 שנים, נפרסה על פני לא פחות משלוש ישיבות, חרף הקושי הקונקרטי של המתלונן לחזור ולהעיד בפני בית המשפט ובקשת ב"כ המדינה ובני משפחתו של המתלונן להימנע מלעשות כן (ואפנה בהקשר זה להוראת סעיף 2 לחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957 ולנוהל נשיאת בית משפט זה ביחס להעדתם של קטינים נפגעי עבירה). זאת ועוד, לאחר שקיומו מספר ישיבות הוכחות נתגלה שעד מרכזי, חוקר הילדים שחקר את המתלונן, צפוי להיעדר מהארץ למשך תקופה ממושכת. התובעת הגישה בקשה להקדים את שמיעת עדותו, וב"כ המשיב התנגדה למועד שהוצע כמו גם לשמיעת העדות מרחוק. למרות זאת, טרם נמצא פתרון לקושייה ולא נקבע מועד לשמיעת העדות. אחרון יש לציין כי בעיצומו של הליך ההוכחות נעשית - בעקבות הצעת בית המשפט - פעולת חקירה של מסדר זיהוי, שככל שהיה צורך לקיימה מן הראוי היה לעשות זאת לפני זמן רב (יצוין כי במהלך הדיון שלפניי הביעה ב"כ המשיב את התנגדותה לביצוע מסדר תמונות חי, ובהינתן המחלוקת בין הצדדים לגבי אופן עריכת המסדר זה לא התבצע בסופו של יום. על כן, ובהתחשב במסגרת ההליך שלפניי, איני מוצא להרחיב בעניין זה מעבר לאמור).

7. לא למותר להזכיר את הידוע, והוא כשעסקינן בנאשם הנתון במעצר יש לסיים את ההליך המשפטי בעניינו תוך תשעה חודשים מיום הגשת כתב האישום. זוהי מצוות המחוקק והיא דורשת מכלל המעורבים היערכות וגמישות מתאימה. שמיעת העדים בענייננו מתנהלת בקצב שאינו משביע רצון. סדר הבאת העדים נקבע באופן פרטני מישיבה לישיבה, חקירות העדים מתארכות ולעיתים העדויות נשמעות על פני יותר מישיבה אחת, במועדים רחוקים זה מזה וללא הצדקה גלויה על פניה: משך הדיונים נקבע לכ-4 שעות בממוצע בכל פעם (ראו למשל בהחלטות בית משפט מיום 17.1.2019 ומיום 11.2.2019), ועיון בפרוטוקולים מעלה כי פעמים רבות שמיעת העדויות בפועל התעכבה מסיבות שונות והחלה באיחור. נראה שגם הזמן המועט שמוקצה לישיבות לא תמיד נוצל עד תום (כעולה מסעיף 4 להודעת המשיבה מיום 14.2.2019 ממנו נלמד כי הדיון ביום 11.2.2019 הסתיים מוקדם מהמתוכנן).

בנסיבות אלה, אין תמה כי עד כה נשמעו ארבעה עדים בלבד, וההליך המשפטי עוד רחוק מסיום. גם מדברי בית המשפט המחוזי לצדדים ומהדברים שנטענו בדיון לפניי עולה כי להערכת בית המשפט, התיק צפוי להתנהל עד לפגרת הקיץ או לאחריה (פרוטוקול הדיון מיום 11.2.2019 עמ' 679). בתחשב במועדי הישיבות הבאות, ברי כי המשפט לא יסתיים בתקופת ההארכה המבוקשת וככל הנראה אף לא בזו שלאחריה. אין להלום התנהלות מעין זו והדבר עולה כדי אי מתן משקל מספק להוראות החוק בדבר סיום ההליך המשפטי תוך התקופה הקבועה בדיון. על בית המשפט הדן בתיק מוטלת החובה להתנהלות דיונית העומדת במצוות המחוקק.

8. כידוע, במסגרת בקשה לפי סעיף 62 לחוק מאזן בית המשפט בין זכותו של הנאשם לחירות לבין האינטרס שבשמירה על בטחון הציבור וקיומו של הליך משפטי תקין. בין מכלול השיקולים שעליו לשקול נמנים מסוכנותו של הנאשם; קצב התקדמות ההליך העיקרי; חלוף הזמן מאז המעצר; וחומרת העבירות ונסיבותיהן (ראו למשל בש"פ 4261/16 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 9 (6.8.2018); בש"פ 9902/17 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 14 (16.1.2018)). כפי שנאמר, קצב שמיעת הראיות בענייננו אינו משביע רצון. בבקשה ובדיון שנערך לפני, הצדדים הוסיפו וטענו באשר למידת תרומתו כל צד להתמשכות ההליכים. אמנם במסגרת בקשה להארכת מעצר נדרש בית משפט זה לשיקולים הקשורים בזהות הגורם להתמשכות ההליך, אך בנסיבות המקרה שלפני לא מצאתי כי ניתן לקבוע שהאחריות למצב הדברים נמצאת באופן בלעדי בידי מי מהצדדים.

9. למשיב מיוחסות עבירות מין בקטינים שבוצעו לכאורה כשהמשיב נמצא תחת צו פיקוח. בעברו של המשיב הרשעות בעבירות דומות וכן בעבירה של הפרה של צו פיקוח, בגין אף ריצה עונשי מאסר. מעשיו הלכאוריים ועברו הפלילי מקימים מסוכנות ברורה לציבור. שקלתי האם לנוכח ההשתלשלות המתוארת השתנתה נקודת האיזון בעניינו של המשיב באופן המצדיק את שחרורו ממעצר מאחורי סורג ובריא או למצער שליחתו לתסקיר שירות המבחן שיבחן את האפשרות לשחררו. בהתחשב בעברו הפלילי ובכך שעסקינן בבקשה שנייה להארכת מעצר, לא מצאתי להורות על כך בשלב זה. עוד לקחתי בחשבון את העובדה שעדותם של העדים המרכזיים בפרשה הסתיימה ובדיון שהתקיים לפני העריכה המבקשת כי מרבית העדויות שנותרו לא יארכו זמן רב. על כן, אני סבור כי הפתרון בנסיבות המקרה שלפנינו מצוי בהארכת המעצר לצד האצת ההליך המתנהל בפני בית המשפט המחוזי.

10. לקראת סיום אציין כי ב"כ המשיב טענה לכרסום בראיות נוכח שאלת זיהוי של המתלונן את המשיב. מקומה של טענה זו אינה במסגרת הדיון בבקשה להארכת מעצר, ופתוחה הדרך בפני ב"כ המשיב להגיש בקשה בעניין זה בהליך המעצר (ראו בש"פ 6003/17 מדינת ישראל נ' פלוני (31.7.2017); בש"פ 7291/09 מדינת ישראל נ' רון, בפסקה 10 (22.9.2009)).

11. סוף דבר, אני נעתר לבקשה ומאריך את מעצרו של המשיב החל מיום 14.2.2019 בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 36384-02-18 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם. בתקופת ההארכה מצופה אפוא כי בית המשפט השומע את התיק יוסיף מועדי הוכחות נוספים בתורתקופת ההארכה וישמע את עדותו של חוקר הילדים בטרם יציאתו לחו"ל ביום 1.3.2019.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ט (21.2.2019).

ש ו פ ט